

ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန

စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS)

စံပြု လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်

Version (1.1)

(၁၂-၄-၂၀၁၈)

မာတိကာ

	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	နောက်ခံအကြောင်းအရာ	၁
၂။	ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း၏ အခြေခံစည်းမျဉ်းများ	၃
၃။	စောလျင်စွာ သတိပေးခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS)၏ ရည်ရွယ်ချက်များ	၃
၄။	မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဦးစားပေး စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရမည့် ရောဂါများ	၄
၅။	အချက်အလက်စုဆောင်းမှု နည်းလမ်းများ	၅
၆။	စောလျင်စွာ သတိပေးခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS)အတွက် အချက်အလက် အရင်းအမြစ်များ	၇
၇။	သတင်းပို့တင်ပြခြင်း	၈
၈။	ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှု သတိပေးချက် အတည်ပြုခြင်း	၁၁
၉။	ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှု စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း	၁၁
၁၀။	လျင်မြန်တုံ့ပြန်ဆေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်း	၁၁
၁၁။	ရောဂါအတည်ပြုခြင်းအတွက် ဓါတ်ခွဲခန်း သတ်မှတ်ခြင်း	၁၃
၁၂။	အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူခြင်း	၁၃
၁၃။	ပေးပို့အကြောင်းပြန်ကြားခြင်း နှင့် ဖြန့်ဝေခြင်း	၁၃
၁၄။	ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှု တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၄
	နောက်ဆက်တွဲ	
	နောက်ဆက်တွဲ (၁) နေ့စဉ် (EWARS) သတင်းပို့ အစီရင်ခံမှု	
	နောက်ဆက်တွဲ (၂) အပါတ်စဉ် (EWARS) သတင်းပို့ အစီရင်ခံမှု	
	နောက်ဆက်တွဲ (၃) ရောဂါ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် သတ်မှတ်ခြင်း	
	နောက်ဆက်တွဲ (၄) သတိပေးချက် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းဇယား	
	နောက်ဆက်တွဲ (၅) သတိပေးချက်အတည်ပြုခြင်းနှင့် ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ ဖြစ်ပွားမှု စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်	

စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS)

စံပြု လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်

၁။ နောက်ခံအကြောင်းအရာ

ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနသည် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် နှီးနှွယ်ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအေဂျင်စီများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း၍ ရောဂါစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့အား အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ပုံမှန်ရောဂါစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းအား ရောဂါဖြစ်ပွားမှု အညွှန်းကိန်းများ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းနှင့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုဖြစ်စဉ်များအပေါ် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း နည်းလမ်း (၂) မျိုးစလုံးတို့ဖြင့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲအဆင့်မှ ဝန်ကြီးဌာနအဆင့်အထိ လွှမ်းခြုံ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

အမျိုးသားအဆင့် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရမည့် ရောဂါ (၁၇)မျိုး လစဉ်သတင်းပို့ခြင်း (Disease under National Surveillance)၊ ကာကွယ်ဆေးဖြင့် ကာကွယ်၍ရသော ရောဂါများအပါအဝင် ဘက်စုံပေါင်းစပ် ရောဂါစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း အပတ်စဉ် သတင်းပို့ခြင်းနှင့် ထူးခြားဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပေါ်မှု ချက်ခြင်းသတင်းပို့ခြင်းများသည် ကျန်းမာရေးဌာန အဆင့်တိုင်းတွင် ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှုများအား ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရန် လုံလောက်သော တိကျမှုရှိပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် မကြာသေးမီ (၁၀)စုနှစ်တာကာလအတွင်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၊ လူမှုဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရလျက်ရှိပါသည်။ အဆိုပါ ဘေးအန္တရာယ်အားလုံးသည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစနစ်၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုစီးပွားရေး သတ်မှတ်ချက်များအပေါ် ထိခိုက်စေခဲ့ပြီး၊ ကူးစက်ရောဂါများ ကူးစက်ပျံ့နှံ့မှုကို ပိုမိုဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံ၏အဆိုးဝါးဆုံး ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ခဲ့သော (၂၀၀၈) ဆိုင်ကလုန်မုန်တိုင်း နာဂစ် ပြီးနောက် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနသည် ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုသာမက ရောဂါစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း၊ ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းနှင့် ထိန်းချုပ်ခြင်း များတွင်ပါ အတွေ့အကြုံများမှ သင်ခန်းစာများစွာ ရရှိခဲ့ပါသည်။

မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့သော အောင်မြင်မှုတစ်ခုမှာ နာဂစ်မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ခဲ့ပြီးနောက် နိုင်ငံတကာ ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင်များမှ ရောဂါ ကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှုများ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်ဟူသော ခန့်မှန်းချက်များနှင့်

ဆန့်ကျင်ဘက်အဖြစ် ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှုများ ကြီးကြီးမားမားမရှိခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ အောင်မြင်မှုရလဒ်မှာ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား ဝန်ကြီးဌာန၏ စွမ်းဆောင်မှုတစ်ခုတည်းဖြင့် ရရှိ နိုင်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်ပါ။ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သူများ၏ ဟန်ချက်ညီ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု အထူးသဖြင့် နာဂစ်လွန် ကာလအတွင်း စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS)အား အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ခြင်း၏ ရလဒ်ဖြစ်ပါသည်။

စောလျင်စွာ သတိပေးခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS) ၏ သတင်းပို့စနစ်တွင် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုဖြစ်စဉ် (၁၆)မျိုး ပါဝင်ပြီး ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှုများအား အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ရှာဖွေ ဖော်ထုတ်ရန်နှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရန် လုံလောက်သောတိကျမှုရှိပါသည်။ ယင်းနောက်ပိုင်း ကျန်းမာရေး နှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနသည် စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS) အတွက် ဦးဆောင်မှုကဏ္ဍမှ ဆောင်ရွက်ပြီး၊ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့မှလည်း ဘေးအန္တရာယ် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ ရချိန်တိုင်း ကျန်းမာရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း၍ နည်းပညာနှင့် ထောက်ပံ့ပစ္စည်းများ ပံ့ပိုးဆောင်ရွက် ပေးလျက်ရှိပါသည်။

စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS) သည် အမျိုးသားအဆင့် ရောဂါစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုစနစ်အတွက် အစားထိုးခြင်းမဟုတ်ဘဲ ထပ်မံဖြည့်စွက်ခြင်းဖြစ်ပြီး လတ်တလော အရေးပေါ်အဆင့် ကျော်လွန်ပါက အမျိုးသားအဆင့် ရောဂါစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရေးစနစ်တွင် ပြန်လည် ပေါင်းစပ်ရန် ဖြစ်ပါ သည်။

(၂၀၁၂) ခုနှစ် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် လူမှုရေးပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပွားပြီးနောက် ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနသည် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးနှင့် ပူးပေါင်း၍ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ရွှေ့ပြောင်းလူထုအား အရေးပေါ်ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးရာတွင် စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS)အား စတင်ဆောင်ရွက်စေခဲ့ပါသည်။

ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစား ဝန်ကြီးဌာနသည် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့နှင့် မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း များ၏ အကူအညီဖြင့် ယာယီကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများနှင့် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းများကို ထိရောက်အကျိုးရှိစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS)အား အားဖြည့်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်း နှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS)အား တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် ရည်ရွယ်၍ စံပြု လုပ်ငန်း လမ်းညွှန်အား လက်ရှိအခြေအနေနှင့်အညီ မွမ်းမံပြုစုခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် စံပြု လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်အား

ဖြန့်ဝေရာ၌ ကျန်းမာရေးဌာနအဆင့်တိုင်းတွင် စွမ်းဆောင်ရည်မြင့် သင်တန်းများပါ ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါ သည်။

၂။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း၏ အခြေခံစည်းမျဉ်းများ

စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းသည် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ အစီအစဉ်ချမှတ်ရန်၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ဆောင်ရွက်မှုများအားသုံးသပ်ရန် အလို့ငှာ စနစ်တကျ စဉ်ဆက်မပြတ် အချက်အလက် စုဆောင်းခြင်း၊ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ရှင်းလင်းအဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေးစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းတွင် ယေဘုယျအားဖြင့် ရှာဖွေထောက်လှမ်းခြင်း၊ မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ အတည်ပြုခြင်း၊ သတင်းပို့အစီရင်ခံခြင်း၊ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကြောင်းပြန်ကြားခြင်း ဟူသော ပင်မလုပ်ငန်း (၆)ရပ်တို့ဖြင့် စံပြု ဖွဲ့စည်းပါရှိပြီး သတင်းဆက်သွယ်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်သင်ကြား ပေးခြင်း၊ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း နှင့် အရင်းအမြစ်ထောက်ပံ့ပေးခြင်းဟူသော အထောက်အကူပြု လုပ်ငန်း (၄)ရပ်တို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါ သည်။

၃။ စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS)၏ ရည်ရွယ်ချက်များ

(က) ယေဘုယျ ရည်ရွယ်ချက်များ

- ၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဒဏ် ထိခိုက်ခံစားရသော လူထုတွင် ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားသေဆုံးမှု လျှော့ချရန်
- ၂။ အရင်းအမြစ်များအား ထိရောက်အကျိုးရှိစွာ စုဆောင်းပြင်ဆင်ရန်

(ခ) အသေးစိတ် ရည်ရွယ်ချက်များ

- ၁။ ကူးစက်ရောဂါ ကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှုများအား အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ရှာဖွေထောက်လှမ်းရန်နှင့် တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ရန်
- ၂။ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုအား စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရန်
- ၃။ သေဆုံးမှုနှင့် ဖြစ်ပွားမှု ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ကောက်ယူခြင်းနှင့် ဆန်းစစ်ခြင်းတို့ဖြင့် အရေးပေါ်အခြေအနေတစ်ခု၏ ပြင်းထန်မှုအား စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရန်

- ၄။ အဓိက ရောဂါကြီးများမှ ရောဂါ အသစ်ဖြစ်ပွားမှုနှုန်းနှင့် ရောဂါအလိုက် သေဆုံးမှုနှုန်းများ၏ ဦးတည်ရာ/လားရာကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရန်
- ၅။ အထူးသီးခြား ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းလုပ်ငန်းများ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို စောင့်ကြည့် စစ်ဆေးရန်
- ၆။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ စီမံချက်များ စီစဉ်ရေးဆွဲခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေခြင်းနှင့် အရင်းအမြစ် စုဆောင်းပြင်ဆင်ခြင်းတို့တွင် အကူအညီဖြစ်စေရန် အတွက် ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်များအား သတင်းအချက်အလက်များ ပံ့ပိုးပေးရန်

၄။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဦးစားပေး စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရမည့် ရောဂါများ

အမျိုးသားအဆင့် ကူးစက်ရောဂါ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုမှုစနစ်သည် ပုံမှန်အားဖြင့် ရောဂါ (၁၇)မျိုးအား လစဉ်သတင်းပို့ခြင်း၊ ကာကွယ်ဆေးဖြင့် ကာကွယ်၍ရသော ရောဂါများအား အပတ်စဉ် သတင်းပို့ခြင်းနှင့် ပုံမှန်မဟုတ်သော ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ထူးခြားဖြစ်စဉ်များအား ချက်ချင်း သတင်းပို့ခြင်းဖြင့် စောင့်ကြည့် စစ်ဆေးလျက်ရှိပါသည်။ အရေးပေါ်အခြေအနေတစ်ခု၏ လတ်တလောနှင့် နောက်ဆက်တွဲ ကာလများတွင် သတင်းပို့အစီရင်ခံတင်ပြရမည့် အဓိကရောဂါလက္ခဏာများနှင့် ဖြစ်စဉ်များမှာ အောက်ဖော်ပြပါ အတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

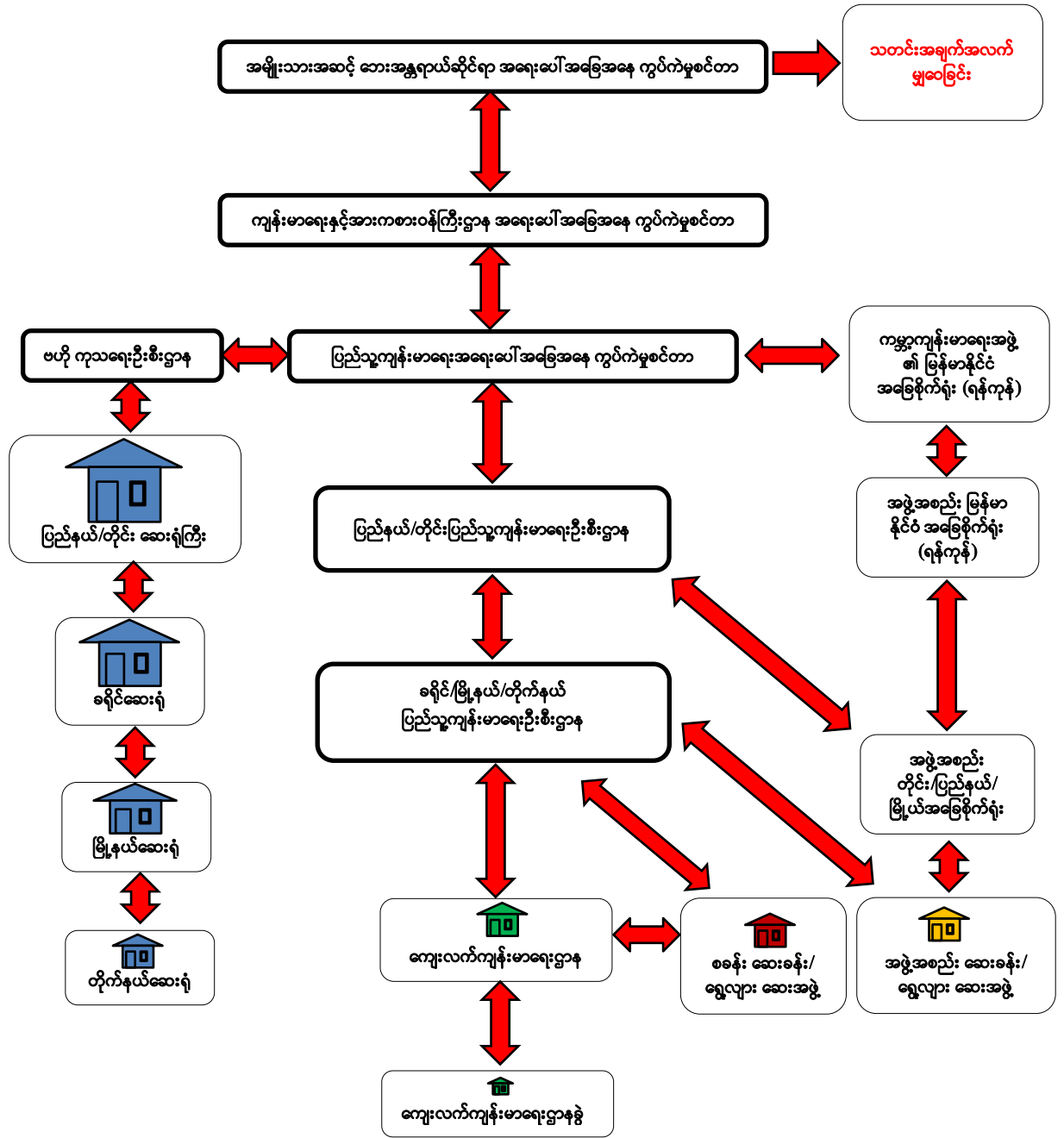
- ၁။ လတ်တလော သွေးပါ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော (Shigella ဘက်တီးရီးယားရောဂါ သံသယ)
Acute bloody diarrhea (Suspected shigellosis)
- ၂။ လတ်တလော ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော (ကာလဝမ်းရောဂါ သံသယ)၏
Acute watery diarrhea (suspected cholera)
- ၃။ လတ်တလော ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော (သာမန်နှင့်အသင့်အတင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော)
Acute watery diarrhea (mild/moderate diarrhea)
- ၄။ လတ်တလော အသားဝါရောဂါ လက္ခဏာ
Acute jaundice syndrome
- ၅။ လတ်တလော ပြင်းထန် အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ပိုးဝင်ရောဂါ
Severe Acute Respiratory Illness
- ၆။ တုပ်ကွေးအဖျားကဲ့သို့ ဖျားနာခြင်း
Influenza like Illness

- ၇။ လတ်တလော အကြောသေ ပျော့ခွဲ ရောဂါ (ပိုလီယိုရောဂါ သံသယ)
Acute Flaccid Paralysis (Suspected poliomyelitis)
- ၈။ ဦးနှောက်အမြှေးရောင် သံသယ
Suspected Meningitis
- ၉။ သွေးလွန်တုပ်ကွေး သံသယ
Suspected dengue haemorrhagic fever
- ၁၀။ အင်ပျဉ်၊ အနီကွက်ထွက်၍ ဖျားနာခြင်း
Fever with rash
- ၁၁။ ရောဂါစစ်မြစ်မသိရှိနိုင်ပဲ ဖျားနာခြင်း
Fevers of unknown origin
- ၁၂။ အတည်ပြုပြီး ၎င်းဖျားရောဂါ
Confirmed malaria
- ၁၃။ မွေးကင်းစ မေးခိုင်ရောဂါ
Neonatal tetanus
- ၁၄။ လတ်တလော ဦးနှောက်အမြှေးရောင်ရမ်းခြင်း (ဗိုင်းရစ်ကြောင့်)
Acute encephalitis syndrome
- ၁၅။ ပုံမှန်မဟုတ် အစုလိုက်အပြုံလိုက်ဖြစ်ပွားသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဖြစ်စဉ်များ
Unusual cluster of health event
- ၁၆။ ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သော သေဆုံးမှုများ
Unexplained deaths

၅။ အချက်အလက်စုဆောင်းမှု နည်းလမ်းများ

စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS) သတင်းပေးပို့မှုတွင် ကျန်းမာရေးလုပ်သားများသည် ဦးစားပေးစောင့်ကြည့်ရမည့် ရောဂါများမှ ရောဂါဖြစ်ပွားသူ အရေအတွက် နှင့် သေဆုံးသူအရေအတွက် ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များ စုဆောင်းကောက်ယူရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရ၏ ကျန်းမာရေးဌာနများ (သို့) အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၏ နေ့စဉ်လုပ်ငန်းဆောင်တာ တစ်စိတ် တစ်ပိုင်းအနေဖြင့် အချက်အလက်များအား တင်ပြအစီရင်ခံသွားရပါမည်။

စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS) သတင်းပေးပို့မှုစနစ်

လူနာတစ်ဦးချင်းစီ၏ မှတ်တမ်းများမှ စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်း စနစ် (EWARS)နှင့် သက်ဆိုင်သော အချက်အလက်များအား မှတ်တမ်းထားရှိရမည်ဖြစ်ပြီး အနှစ်ချုပ် ရေတွက်မှုစာရင်းအဖြစ် အပတ်စဉ်ပြောင်းလဲထားရှိရပါမည်။ သတင်းပေးပို့ရမည့် ကာလအဆုံးတွင် အချက်အလက်များအား ပေါင်းစည်းခြင်းနှင့် ဆန်းစစ်ခြင်းများပြုလုပ်နိုင်ရန် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သည့် ဌာနခွဲသို့ ပေးပို့ရပါမည်။

ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှုများတွင် လူနာလိုက်လံရှာဖွေခြင်းနှင့် အတွင်းကျကျ အသေးစိတ် ရောဂါ ရှာဖွေစစ်ဆေးခြင်းများအား ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ပြီး သာမန်မဟုတ်ထူးခြားသော ကူးစက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုနှင့် သေဆုံးမှု ဖြစ်စေသော အကြောင်းအရာအား ရှာဖွေစုံစမ်းရန်နှင့် နောက်ဆက်တွဲ ထိန်းချုပ်မှုအား အကောင်အထည်ဖော်ရန် လုပ်ဆောင်မှုများအားလည်း ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၆။ စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS)အတွက် အချက်အလက် အရင်းအမြစ်များ

စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS) အတွက် အဓိက အချက်အလက် အရင်းအမြစ်များမှာ အစိုးရကျန်းမာရေးဌာနများ (သို့) အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း များ၏ ဆေးခန်းများတွင် နေ့စဉ် အသုံးပြု နေသော လူနာမှတ်တမ်း ဖြစ်ပါ သည်။

ပုံမှန် ရောဂါ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရာတွင် ကျန်းမာရေးဖြစ်စဉ်/ရောဂါ တစ်ခုချင်းစီအား သတင်းပို့ခြင်းနှင့် ရှာဖွေစစ်ဆေးခြင်းတို့အတွက် အနည်းဆုံးအချက်အလက်အဖြစ် ဖြစ်ပွားသော လူနာတစ်ဦးချင်းစီ၏ အခြေခံအချက်အလက်များ လိုအပ်ပါ သည်။

(က) ပုံမှန်ရောဂါစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းအတွက် လူနာတစ်ဦးချင်းစီ၏ အခြေခံအချက်အလက် များ

- အမည်
- မွေးသက္ကရာဇ် (အကယ်၍ မွေးသက္ကရာဇ် မသိပဲ လိုအပ်ပါက အနီးစပ်ဆုံး အသက်)
- ခရိုင်/ဒေသ/စခန်း
- ရောဂါစတင်ဖြစ်ပွားသည့်နေ့ရက်
- ကုသမှု
- အကျိုးရလဒ်

ကြီးမားသော အရေးပေါ်အခြေအနေတစ်ရပ်တွင် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်သည် လူနာတစ်ဦးချင်း စီစဉ် အခြေခံအချက်အလက်များ မှတ်တမ်းတင်ရန် အချိန်မရှိသဖြင့် အရေအတွက် ကောက်ယူခြင်းမျှပင် လုံလောက်မှုရှိသည်။

(ခ) စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS)အတွက် စုစည်းထားသော အချက်အလက်များ

- လူနာ အရေအတွက် (အသက် ၅ နှစ်အောက်၊ ၅ နှစ်နှင့် အထက်) နှင့် သေဆုံးမှု အရေအတွက်

၇။ သတင်းပို့တင်ပြခြင်း

(က) သတင်းပို့တင်ပြခြင်းအတွက် အရေးကြီးသောအချက်များ

- (၂)ကြိမ် ရေတွက်မိခြင်း - အကယ်၍လူနာသည် ကျန်းမာရေးဌာနသို့ တူညီသော အကြောင်း အရာ အခြေအနေဖြင့် ရက်ချိန်းလာပြခြင်း/ထပ်မံလာပြခြင်းမျိုးဖြစ်ပါက တစ်ကြိမ်ဟုသာ ရေတွက် စေရပါမည်။ လူနာအသစ်ကိုသာ ထပ်မံပေါင်းထည့်ရေတွက်စေရမည်။
- ကျွမ်းကျင်သော ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းမှ ရောဂါသတ်မှတ်ပေးထားသော လူနာများကိုသာ ထည့်သွင်းရေတွက်ရန်နှင့် မဟုတ်ပါက အဆိုပါ ဖြစ်ပွားမှုမျိုးအတွက် အထူးသီးသန့် သတ်မှတ် လေ့ကျင့်ပေးထားသော ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းမှ ရောဂါရှာဖွေပြီးမှသာ စိတ်ချရသော သတင်း အရင်းအမြစ်အနေဖြင့် ထည့်သွင်း ရေတွက်ရပါမည်။
- ရောဂါဖြစ်ပွားသူမတွေ့ရှိကြောင်း သတင်းပို့ခြင်းသည်လည်း စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန် ဆောင်ရွက်ခြင်း စနစ် (EWARS) အတွက် လွန်စွာအရေးကြီးပါသည်။ သတင်းပို့အစီရင်ခံမှု မရှိခြင်းနှင့် ရောဂါဖြစ်ပွားသူမတွေ့ရှိကြောင်း သတင်းပို့အစီရင်ခံခြင်း တူညီသည်ဟု ရောထွေးခြင်း အား ရှောင်ရှားရပါမည်။

(ခ) အချက်အလက် သတင်းပို့အစီရင်ခံခြင်းနှင့် လွှဲပြောင်းမှုနည်းလမ်းများ

မည်သည့်နေရာမှဖြစ်စေ ရောဂါသတိပေး သတင်းများအား ဖြစ်ပွားမှုအတည်ပြုခြင်းနှင့် ရောဂါ ကူးစက် ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှု စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း (ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့မှု ဖြစ်ပွားသည်ဟု သံသယရှိပါက) အတွက် အလျင်မြန်ဆုံး နည်းလမ်းဖြင့် တင်ပြအစီရင်ခံရမည်ဖြစ်ပါသည်။။ စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့်

တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS)၏ စုစည်းထားသော အချက်အလက်များအား ကြိုတင်ခန့်မှန်းနိုင်သော သင့်တော်သည့် နည်းလမ်းဖြင့် သတင်းပို့အစီရင်ခံရပါမည်။ အစိုးရကျန်းမာရေးဌာန တစ်ခုချင်းစီနှင့် အဖွဲ့အစည်းဆေးခန်း တစ်ခုချင်းစီတွင် သတင်းပို့အစီရင်ခံခြင်းအတွက် တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ထားရှိရမည် ဖြစ်ပြီး အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်မှ တာဝန်ယူ၍ စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS) သတင်းပို့ အစီရင်ခံစာအား သက်ဆိုင်ရာဌာနသို့ အချိန်မီပေးပို့ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အဆင့်	အဓိကဌာန	သတင်းပို့အစီရင်ခံခြင်း ပုံစံ
မြို့နယ်	မြို့နယ် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန	ကိုယ်တိုင်/အီးလ်မေး/စာတို SMS/ဖုန်း
တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်	အထူးရောဂါထိန်းချုပ်ရေးဌာနခွဲ/ အခြားလွှဲအပ်ထားသောဌာနခွဲများ	အီးလ်မေး/ ဖက်စ်/ ဖုန်း
ဗဟိုအဆင့်	သဘာဝဘေးနှင့်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး အရေးပေါ် အခြေအနေတုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေးဌာနခွဲ	အီးလ်မေး/ ဖက်စ်/ ဖုန်း

(ဂ) သတင်းပို့အစီရင်ခံရမည့် အကြိမ်အရေအတွက်

ကွဲပြားသော အချက်အလက်များအပေါ်မူတည်၍ သတင်းပို့ခြင်း အကြိမ်အရေအတွက်မှာ အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖြစ်ပါ သည်။

(၁) ချက်ခြင်း သတင်းပို့အစီရင်ခံခြင်း

ကူးစက်မြန် ကပ်အသွင်ဖြစ်ပွားနိုင်သော ရောဂါများ၏ သတိပေးအချက်အလက်များအား တတ်နိုင်သမျှ အမြန်ဆုံးနည်းလမ်းဖြင့် ချက်ချင်းသတင်းပို့အစီရင်ခံရပါမည်။ ဤကဲ့သို့ သတင်းပို့ အစီရင်ခံရာတွင် အဆိုပါရောဂါများမှ သေဆုံးမှုကောလဟာလနှင့် မည်မျှမဆို သေဆုံးမှုများလည်း အကျုံးဝင်မည်ဖြစ်ပါ သည်။ အခြေအနေအများစုတွင် သတင်းပို့ အစီရင်ခံမှုအား မိုဘိုင်းဖုန်း ခေါ်ဆို၍ဖြစ်စေ (သို့) စာတိုပေးပို့ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ပြုလုပ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ မိုဘိုင်းဖုန်းကွန်ယက် စနစ်မရှိသော (သို့) ကွန်ယက်စနစ် မကောင်းမွန်သော (သို့) ပြတ်တောက်နေသော ဒေသများတွင် အခြားဆက်သွယ်မှုများဖြင့် (ဥပမာ- ကြိမ်နှုန်းမြင့် VHF ရေဒီယိုဖြင့်) အသုံးပြုဆက်သွယ်ရပါမည်။ ချက်ချင်း သတင်းပို့အစီရင်ခံရမည့် ရောဂါများမှာ သံသယ ကာလဝမ်းရောဂါ ၊ လတ်တလော အကြောသေပျော့ခွေရောဂါ (သံသယ ပိုလီယို)၊ သံသယ သွေးလွန်တုပ်ကွေးနှင့် အနီကွက်ထွက်၍ ဖျားနာခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

(၂) နေ့စဉ်တင်ပြအစီရင်ခံခြင်း

ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှုတစ်ခု စတင်ဖြစ်ပွားသည်နှင့်တပြိုင်နက် ဖြစ်ပွားရာဒေသရှိ ကျန်းမာရေးဌာနအားလုံး (အစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ)သည် အဆိုပါ ဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ နေ့စဉ် သတင်းပို့အစီရင်ခံရမည်ဖြစ်ပါသည်။

(၃) အပါတ်စဉ် သတင်းပို့ အစီရင်ခံခြင်း

ရက်သတ္တပတ်အတွင်း စုစည်းထားသော စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS)၏ ရောဂါ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုမှု အချက်အလက်များအတွက် အပါတ်စဉ် သတင်းပို့ အစီရင်ခံခြင်းကို လူသားခြင်းစာနာထောက်ထားမှု အရေးပေါ်အခြေအနေများတွင် ဆောင်ရွက်ပေးရပါမည်။ အပါတ်စဉ် စုစည်းထားသော အချက်အလက်များတွင် ရောဂါဖြစ်ပွားသော လူနာမရှိသည့်အခြေအနေများအတွက် ရောဂါဖြစ်ပွားသူမတွေ့ရှိကြောင်း သတင်းပို့ အစီရင်ခံခြင်း (သုညဂဏန်းထည့်သွင်းတင်ခြင်း Zero Reporting) ပါဝင်ပြီး ရောဂါဖြစ်ပွားသူ မတွေ့ရှိကြောင်း သတင်းပို့ အစီရင်ခံခြင်းအား ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် မပါရှိခြင်းနှင့် လွဲမှားသော အဓိပ္ပါယ် ကောက်ယူမှု မရှိစေရန် ရှောင်ရှားရပါမည်။ အကျဉ်းချုပ် အချက်အလက်များသည် ဆန်းစစ်ခြင်း အတွက် အရေးပါပြီး ကနဦးလူနာ (သတိပေးချက်)အား ရှာဖွေထောက်လှမ်းမိပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက် ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေအား စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အပါတ်စဉ် သတင်းပို့ အစီရင်ခံခြင်းအား စာရွက်စာတမ်း ဖြင့်ဖြစ်စေ (သို့) အီလက်ထရောနစ် နည်း၊ အီးမေးလ် (သို့) ဖက်စ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ပေးပို့ရပါမည်။

(ဃ) နောက်ဆုံးထား သတင်းပို့အစီရင်ခံရမည့်အချိန်

အမျိုးအစား	မြို့နယ်အဆင့်သို့	ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်သို့	ဗဟိုအဆင့်သို့
နေ့စဉ်	နေ့လည် ၁:၀၀	နေ့လည် ၂:၀၀	နေ့လည် ၃:၀၀
အပါတ်စဉ်	တနင်္လာ၊ နေ့လည် ၂:၀၀	အင်္ဂါ၊ နေ့လည် ၂:၀၀	ဗုဒ္ဓဟူး၊ နေ့လည် ၂:၀၀

၈။ ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှု သတိပေးချက် အတည်ပြုခြင်း

စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS)အား တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက် နေသော ဌာန (အထူးရောဂါထိန်းချုပ်ရေးဌာနခွဲ) (သို့) ၎င်းထက် အဆင့်ပိုမြင့်သောဌာနသည်

ရောဂါဖြစ်ပွားမှု သတိပေးချက်အား တစ်ခုအား လက်ခံရရှိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှု စနစ်တကျအတည်ပြုခြင်းလုပ်ငန်းများအား (၂၄)နာရီအတွင်း မြေပြင်အဆင့်တွင် စတင်ဆောင်ရွက်ရ ပါမည်။ သတိပေးချက်အား အတည်ပြုရန် စံ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်အား အသုံးပြုရမည်ဖြစ်ပြီး အကယ်၍ ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှုအား အတည်ပြုနိုင်ပါက ဖြစ်ပွားရာဒေသတွင် မြေပြင်ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးခြင်း စတင်ရပါမည်။

၉။ ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှု စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း

ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှုအား စုံစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့မှု ဖြစ်ပွားရခြင်း အကြောင်းအရင်းနှင့် မည်သူတို့တွင် အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည်ကို ဆုံးဖြတ်ပေးရမည်ဖြစ်ပြီး သို့မှသာ ရောဂါထိန်းချုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများအား အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည်ဖြစ်ကာ ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်းနှင့် သေဆုံးမှုနှုန်းတို့ကို လျော့ချနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ရောဂါသတိပေးချက်အား ရောဂါစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း စနစ်မှ အတည်ပြုပြီးလျှင်ပြီးခြင်းတွင် ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှု စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းအား စတင်ရမည် ဖြစ်ပါ သည်။ ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့မှု စတင်ဖြစ်ပွားချိန်တွင် ရောဂါဖြစ်စေသော အကြောင်းအရာကို မသိရှိ သေးသဖြင့် ရနိုင်သမျှသော အကောင်းဆုံးအချက်အလက်ပေါ်အခြေခံ၍ ယေဘုယျ ရောဂါထိန်းချုပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ ရောဂါဖြစ်ပွားစေသော အကြောင်းအရာကို အတည်ပြုပြီးပါက သီးခြား အထူး ရောဂါထိန်းချုပ်မှု လုပ်ငန်းများအား ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီဖြစ်ပါသည်။

၁၀။ လျင်မြန်တုံ့ပြန်ဆေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်း

လျင်မြန်တုံ့ပြန်ဆေးအဖွဲ့ (RRT) တွင် ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှု တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းလုပ်ငန်း များအား ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်မည့် နယ်ပယ်ပေါင်းစုံမှ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ ပါဝင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ လျင်မြန်တုံ့ပြန်ဆေးအဖွဲ့ (RRT)၏ စံနမူနာ ဖွဲ့စည်းပုံအား အောက်တွင်ဖော်ပြထားပြီး ယင်း လျင်မြန်တုံ့ပြန် ဆေးအဖွဲ့ (RRT)အား သံသယရှိသော ရောဂါအမျိုးအစား၊ ရရှိနိုင်သော အရင်းအမြစ်နှင့် လိုအပ်သော ရောဂါထိန်းချုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတို့အပေါ်မူတည်၍ တိုးချဲ့ (သို့) ပြင်ဆင် ဖွဲ့စည်းရန် လိုအပ်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျန်းမာရေးဌာန အဆင့်ဆင့်တွင် ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှု ထိန်းချုပ်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း

(က) ဗဟိုအဆင့်

- ၁။ ကူးစက်ရောဂါပညာရှင် (အခြေအနေပေါ်မူတည်၍ ညွှန်ကြားရေးမှူး/ ဒု-ညွှန်ကြားရေးမှူး/ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ဗဟိုကူးစက်ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးဌာနခွဲ)
- ၂။ ကျန်းမာရေးဦးစီးအရာရှိများ
- ၃။ လက်ထောက်ကျန်းမာရေးမှူး
- ၄။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကြီးကြပ် လိုအပ်ပါက
- ၅။ သက်ဆိုင်ရာ အထူးကု ဆေး ပညာရှင်
- ၆။ ဓါတ်ခွဲ ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်
- ၇။ ပိုးမွှားကောင်များမှတစ်ဆင့် ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးဝန်ထမ်း
- ၈။ လက်ထောက်ကျန်းမာရေးမှူး-၁ / မြို့နယ်ကျန်းမာရေးသူနာပြု
- ၉။ အခြား ဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်း

(ခ) တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့်

- ၁။ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ဆရာဝန်(အထူးရောဂါတိုက်ဖျက်ရေး)(သို့/နှင့်) ပြည်နယ် /တိုင်းဒေသကြီး ကူးစက်ရောဂါ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရေးအရာရှိ
- ၂။ ကျန်းမာရေးဦးစီးအရာရှိများ
- ၃။ လက်ထောက်ကျန်းမာရေးမှူး
- ၄။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကြီးကြပ် လိုအပ်ပါက
- ၅။ သက်ဆိုင်ရာ အထူးကု ဆေး ပညာရှင်
- ၆။ ဓါတ်ခွဲခန်းကျွမ်းကျင်
- ၇။ ပိုးမွှားကောင်များမှတစ်ဆင့် ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးဝန်ထမ်း
- ၈။ လက်ထောက်ကျန်းမာရေးမှူး-၁ / မြို့နယ်ကျန်းမာရေးသူနာပြု

၉။ အခြား ဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်း

(ဂ) မြို့နယ်အဆင့်

၁။ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနမှူး

၂။ မြို့နယ်လက်ထောက် ကျန်းမာရေးမှူး

၃။ လက်ထောက်ကျန်းမာရေးမှူး-၁ / မြို့နယ်ကျန်းမာရေး သူနာပြု

၄။ လက်ထောက်ကျန်းမာရေးမှူး

၅။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကြီးကြပ် (သို့/နှင့်) သားဖွားဆရာမ
လိုအပ်ပါက

၆။ သက်ဆိုင်ရာ အထူးကု ဆေး ပညာရှင်

၇။ ဓါတ်ခွဲ ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်

၈။ ပိုးမွှားကောင်များမှတစ်ဆင့် ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးဝန်ထမ်း

၉။ အခြား ဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်း

၁၁။ ရောဂါအတည်ပြုခြင်းအတွက် ဓါတ်ခွဲခန်း သတ်မှတ်ခြင်း

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များရှိ ဓါတ်ခွဲခန်းများသည် အချို့သော ရောဂါများအပေါ် အတည်ပြု ပေးနိုင်သော်လည်း ရန်ကုန်ရှိ အမျိုးသားကျန်းမာရေး ဓါတ်ခွဲခန်းအား ရောဂါများ အတည်ပြုခြင်းအတွက် ရွေးချယ်သတ်မှတ်ထားသည်။

၁၂။ အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူခြင်း

စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS)မှ ရရှိသော အချက်အလက် များအား ဆန်းစစ်ခြင်း၊ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူခြင်းနှင့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အသိပေးခြင်းများဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ရောဂါသတိပေးချက်သည် ချက်ခြင်း အသိပေး ခြင်းမှဖြစ်စေ (သို့) အပါတ်စဉ် စုစည်းထားသော အချက်အလက် သတင်းပို့တင်ပြမှုမှ

ဖြစ်စေကာမူ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ရလဒ်များအား ပေးပို့အကြောင်းပြန်ကြားခြင်းတို့သည် သတင်းအချက်အလက် စီးဆင်းမှု ဆက်လက်တည်ရှိနေခြင်းနှင့် သတင်းပို့လုပ်ငန်းစဉ်များအား ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အရေးကြီး ပေသည်။

၁၃။ ပေးပို့အကြောင်းပြန်ကြားခြင်း နှင့် ဖြန့်ဝေခြင်း

ပေးပို့အကြောင်းပြန်ကြားခြင်းသည် ပါဝင်ပတ်သက်သူအားလုံး၏ ပြည့်ဝသော ပေါင်းစပ်ပါဝင်မှု ရရှိစေနိုင်ရန်အတွက် အရေးပါလှသည်။

ရှုပ်ထွေးသော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များနှင့် အသုံးအနှုန်းများအား လွယ်ကူစေရန် အသုံးပြုသူနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သော ပုံစံရှိသည့် ရိုးရှင်းသော ဘာသာစကားနှင့် ဇယားရုပ်ပုံများကို အသုံးပြုရမည် ဖြစ်ပြီး ဖြစ်နိုင်လျှင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေသည့် အဖွဲ့အစည်းများအား ရှင်းလင်းသော အကြံပြုချက်များဖြင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် ဧရိယာနှင့် လိုအပ်ချက်များ ပြုလုပ်ပေးပါရပါမည်။

အထက်ဖော်ပြပါ ရောဂါစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း ရွေးချယ်မှုများအား ထည့်သွင်းစဉ်းစားရာတွင် ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစား ဝန်ကြီးဌာနသည် စောစီးစွာ သတင်းရယူခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းစနစ် (EWARS) ၏ နေ့စဉ်သတင်းပေးပို့ခြင်းနှင့် အပတ်စဉ်သတင်းပေးပို့ခြင်းတို့မှ အချက်အလက်များအား စုဆောင်း အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းအား တိုက်ရိုက်ညွှန်ကြားမှုပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်သည်။

၁၄။ ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှု တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှုအား တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၏ အမျိုးသားအဆင့် ရောဂါစောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရေး လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ချက်အား လိုက်နာရမည် ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ

- နောက်ဆက်တွဲ (၁) EWARS နေ့စဉ် သတင်းပို့ အစီရင်ခံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂) EWARS အပါတ်စဉ် သတင်းပို့ အစီရင်ခံမှု
- နောက်ဆက်တွဲ (၃) ရောဂါ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် သတ်မှတ်ခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၄) သတိပေးချက် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းဇယား
- နောက်ဆက်တွဲ (၅) သတိပေးချက်အတည်ပြုခြင်းနှင့် ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှု စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်

**EWARS နေ့စဉ်သတင်းပို့ အစီရင်ခံ
ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန**

သတင်းပေးပို့သူ အမည်		ရာထူးအဆင့်	
သတင်းပို့ ရက်စွဲ		ကပ်ရောဂါ အပတ်စဉ်အမှတ်	
ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး		မြို့နယ်	
နေရာဒေသ		နေရာဒေသ အမျိုးအစား (ယာယီစခန်း/ ကျောင်း/ ဘုန်းကြီးကျောင်း/ ကယ်ဆယ်ရေးစခန်း/ ရွှေ့ပြောင်းလူထုစခန်း/ ကျေးရွာ/ ရပ်ကွက် စသည်)	
အနီးဆုံး အစိုးရ ကျန်းမာရေးဌာနအမည်		အနီးဆုံး အစိုးရ ကျန်းမာရေးဌာန အမျိုးအစား (မြို့နယ်/တိုက်နယ်/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ)	
အဖွဲ့အစည်း		နယ်မြေအတွင်းရှိ လူဦးရေ	

ရောဂါဖြစ်ပွားမှု သတင်းပို့ခြင်း

DISEASE ရောဂါ	Code	၅ နှစ်အောက်		၅ နှစ်နှင့် အထက်		စုစုပေါင်း ဖြစ်ပွား	စုစုပေါင်း သေဆုံး
		ဖြစ်ပွား	သေဆုံး	ဖြစ်ပွား	သေဆုံး		
၁။ လတ်တလော သွေးပါဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော (Shigella ဘက်တီးရီးယားရောဂါ သံသယ)	ABD						
၂။ လတ်တလော ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော (ကာလဝမ်းရောဂါ သံသယ)	AWD-SC						
၃။ လတ်တလော ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော (သာမန်နှင့်အသင့်အတင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော)	AWD-MD						
၄။ စိုးရိမ်ဖွယ်အသားဝါရောဂါ လက္ခဏာ	AJS						
၅။ လတ်တလော ပြင်းထန် အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ပိုးဝင်ရောဂါ	SARI						
၆။ တုပ်ကွေးအဖျားကဲ့သို့ ဖျားနာခြင်း	ILI						
၇။ လတ်တလောအကြောသေပျော့ခွေရောဂါ (ပိုလီယိုရောဂါသံသယ)	AFP						
၈။ ဦးနှောက်အမြှေးရောင် သံသယ	MEN						
၉။ သွေးလွန်တုပ်ကွေး သံသယ	SDHF						
၁၀။ အင်ပျဉ်၊ အနီကွက်ထွက်၍ ဖျားနာခြင်း	FWR						
၁၁။ အတည်ပြုပြီး ၄ က်ဖျားရောဂါ	CM						
၁၂။ မွေးကင်းစ မေးခိုင်ရောဂါ	NNT						
၁၃။ လတ်တလော ဦးနှောက်အမှေးရောင်ရမ်းခြင်း (ဗိုင်းရစ်ကြောင့်)	AES						
၁၄။ ပုံမှန်မဟုတ် အစုလိုက်အပြုံလိုက်ဖြစ်ပွားသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဖြစ်စဉ်များ	UCE						
၁၅။ ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သော သေဆုံးမှုများ	UED						
၁၆။ ရောဂါစစ်မြစ်မသိရှိနိုင်ပဲ ဖျားနာခြင်း	FUO						
၁၇။ စုစုပေါင်း လာရောက်ပြသသူလူနာ	C						
၁၈။ အရေးပေါ်လွှဲပြောင်းလူနာ	R						
ပုံမှန်မဟုတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများ၊ အစုလိုက်အပြုံလိုက်ဖြစ်ပွားသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဖြစ်စဉ်များ၊ ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သော သေဆုံးမှုများ ရှင်းလင်းဖော်ပြရန် : အရေးပေါ်လွှဲပြောင်းလူနာ၏ ရောဂါဖြစ်စဉ်ကို ရှင်းပြရန်							

မှတ်ချက်:

- ချက်ချင်းသတင်းပို့ရမည့်ရောဂါများအား ချက်ချင်း သတင်းပေးပို့ရမည်။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် : ဖုန်း ၀၄၃-၂၂၇၈၆၊ ၀၉-၂၆၁ ၁၇၀ ၂၃၄၊ အရေးပေါ်စီမံခန့်ခွဲမှုစင်တာ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန
- ဖြစ်ပွားမှုအသစ် (လူနာအသစ်) များကိုသာ သတင်းပို့ရန်။
- -အထက်ဖော်ပြပါရောဂါများအား သတင်းပို့ရန် ဖြစ်ပွားမှုမရှိပါက - "၀" ဟုရေးသားပါ။ကွက်လပ်ထားမရှိပါနှင့်။

ကျန်းမာရေးဌာနအဆင့်အမည် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုသူ အရာရှိ ဖုန်း:		လက်မှတ်	
---	--	---------	--

**EWARS အပါတ်စဉ်သတင်းပို့ အစီရင်ခံစာ
ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန**

သတင်းပေးပို့သူ အမည်	ရာထူးအဆင့်	
သတင်းပို့ ကာလ	စတင်ချိန် : တနင်္ဂနွေ (___ / ___ / ___) ရက် လ ခုနှစ်	ပြီးဆုံးချိန် : စနေ (___ / ___ / ___) ရက် လ ခုနှစ်
ကပ်ရောဂါဆိုင်ရာ အပတ်စဉ်အမှတ်		
ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး	မြို့နယ်	
သတင်းပို့သည့် အဖွဲ့အစည်း	မြို့နယ် အတွင်းရှိ လူဦးရေ	
နေရာဒေသ	နေရာဒေသ အမျိုးအစား (ယာယီစခန်း/ ကျောင်း/ ဘုန်းကြီးကျောင်း/ ကယ်ဆယ်ရေးစခန်း/ ရွှေပြောင်းလှူထုစခန်း/ ကျေးရွာ/ ရပ်ကွက် စသည်)	
အနီးဆုံး အစိုးရ ကျန်းမာရေးဌာနအမည်	အနီးဆုံး အစိုးရ ကျန်းမာရေးဌာန အမျိုးအစား (မြို့နယ်/တိုက်နယ်/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ)	
အဖွဲ့အစည်း	နယ်မြေအတွင်းရှိ လူဦးရေ	

ရောဂါဖြစ်ပွားမှု သတင်းပို့ခြင်း

DISEASE ရောဂါ	Code	၅ နှစ်အောက်		၅ နှစ်နှင့် အထက်		စုစုပေါင်း ဖြစ်ပွား	စုစုပေါင်း သေဆုံး
		ဖြစ်ပွား	သေဆုံး	ဖြစ်ပွား	သေဆုံး		
၁။ လတ်တလော သွေးပါဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော (Shigella ဘက်တီးရီးယားရောဂါ သံသယ)	ABD						
၂။ လတ်တလော ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော (ကာလဝမ်းရောဂါ သံသယ)	AWD-SC						
၃။ လတ်တလော ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော (သာမန်နှင့်အသင့်အတင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော)	AWD-MD						
၄။ စိုးရိမ်ဖွယ်အသားဝါရောဂါ လက္ခဏာ	AJS						
၅။ လတ်တလော ပြင်းထန် အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ပိုးဝင်ရောဂါ	SARI						
၆။ တုပ်ကွေးအဖျားကဲ့သို့ ဖျားနာခြင်း	ILI						
၇။ လတ်တလောအကြောသေပျော့ခွဲရောဂါ (ပိုလီယိုရောဂါသံသယ)	AFP						
၈။ ဦးနှောက်အမြှေးရောင် သံသယ	MEN						
၉။ သွေးလွန်တုပ်ကွေး သံသယ	SDHF						
၁၀။ အင်ပျဉ်း အနီကွက်ထွက်၍ ဖျားနာခြင်း	FWR						
၁၁။ အတည်ပြုပြီး ငှက်ဖျားရောဂါ	CM						
၁၂။ မွေးကင်းစ မေးခိုင်ရောဂါ	NNT						
၁၃။ လတ်တလော ဦးနှောက်အမြှေးရောင်ရမ်းခြင်း (မိုင်းရစ်ကြောင့်)	AES						
၁၄။ ပုံမှန်မဟုတ် အစုလိုက်အပြုံလိုက်ဖြစ်ပွားသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဖြစ်စဉ်များ	UCE						
၁၅။ ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သော သေဆုံးမှုများ	UED						
၁၆။ ရောဂါစစ်မြစ်မသိရှိနိုင်ပဲ ဖျားနာခြင်း	FUO						
၁၇။ စုစုပေါင်း လာရောက်ပြသသူလူနာ	C						
၁၈။ အရေးပေါ်လွှဲပြောင်းလူနာ	R						
ပုံမှန်မဟုတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများ၊ အစုလိုက်အပြုံလိုက်ဖြစ်ပွားသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဖြစ်စဉ်များ၊ ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သော သေဆုံးမှုများ ရှင်းလင်းဖော်ပြရန် : အရေးပေါ်လွှဲပြောင်းလူနာ၏ ရောဂါဖြစ်စဉ်ကို ရှင်းပြရန်							

မှတ်ချက်:

- ချက်ချင်းသတင်းပို့ရမည့်ရောဂါများအား (၂၄)နာရီအတွင်း သတင်းပေးပို့ရမည် (အပတ်ကုန်ဆုံးသည်အထိ စောင့်ဆိုင်းမနေရ)
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် : ဖုန်း ၀၄၃-၂၂၇၈၆၊ ၀၉-၂၆၁ ၁၇၀ ၂၃၄၊ အရေးပေါ်စီမံခန့်ခွဲမှုစင်တာ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန
- သတင်းပို့ခြင်းအား တစ်ပါတ်အတွင်းမှတ်ပုံတင်ရန် ဖြစ်ပွားမှုအသစ်(လူနာအသစ်)များကိုသာ သတင်းပို့ရန်။
- -အထက်ဖော်ပြပါရောဂါများအား သတင်းပို့ရန် ဖြစ်ပွားမှုမရှိပါက - "၀" ဟုရေးသားပါ။ ကွက်လပ်ထားမရှိပါနှင့်။

ကျန်းမာရေးဌာနအဆင့်အမည် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုသူ အရာရှိ ဖုန်း:		လက်မှတ်	
---	--	---------	--

ရောဂါများ၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်

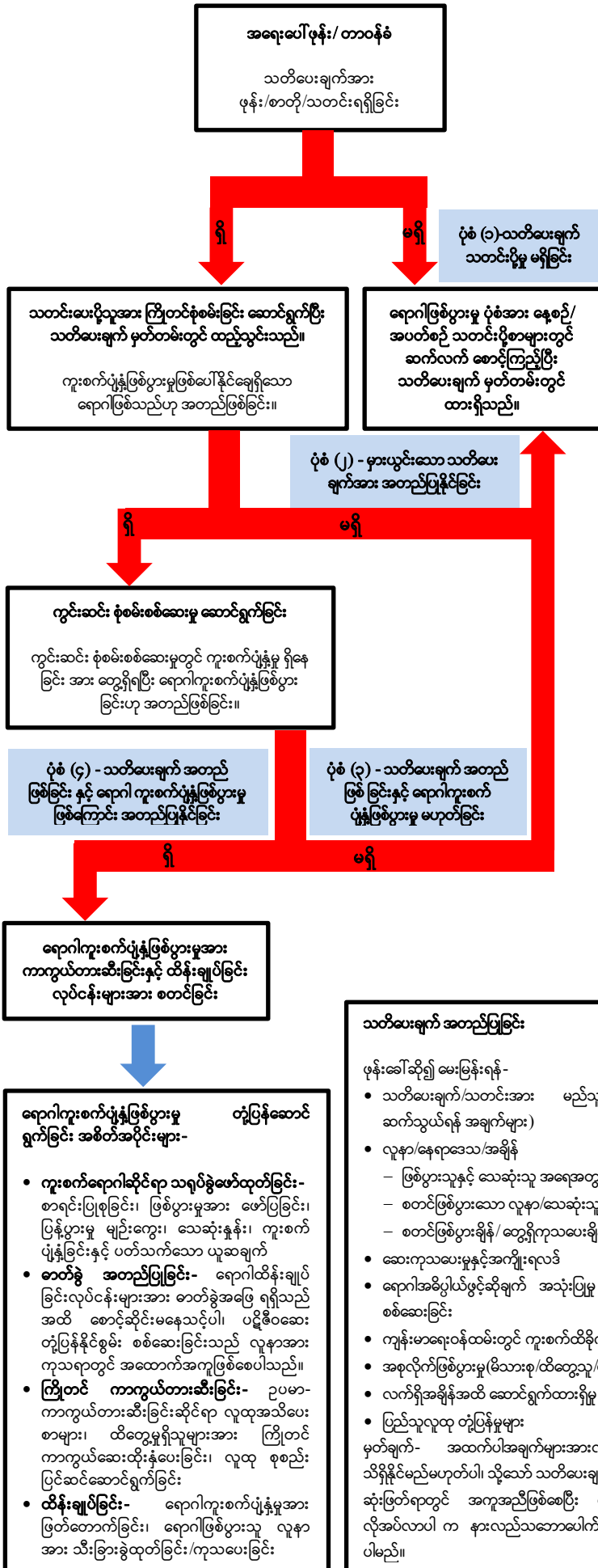
ရောဂါ/လက္ခဏာ	သင်္ကေတ	သတ်မှတ်ချက်	ရောဂါလက္ခဏာ/ဖြစ်နိုင်သော ရောဂါ
၁။ လတ်တလော သွေးပါ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော (Shigella ဘက်တီးရီးယားရောဂါ သံသယ)	ABD	လတ်တလော ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော (လွန်ခဲ့သော (၂၄)နာရီအတွင်း ပုံမှန်မဟုတ် (၃)ကြိမ်နှင့်အထက် ဝမ်းအရည်သွားခြင်း) နှင့် ဝမ်းတွင်းသွေးပါခြင်း (ဆေးပညာရှင်မှ မြင်တွေ့လျှင်ပိုအဆင်ပြေ) နှင့် ဖျားနာခြင်း (± ဗိုက်အောင့်ခြင်း)	Shigella, amoebiasis (သို့) Salmonellosis ဘက်တီးရီးယား
၂။ လတ်တလော ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော (ကာလဝမ်း ရောဂါ သံသယ)	AWD-SC	ရုတ်တရက် လတ်တလော ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောခြင်း နှင့် ပြင်းထန်စွာ ရေခါတ်ဆုံးရှုံးခြင်း (သို့) သေဆုံးခြင်း နှင့် (± အော့အန်ခြင်း)	ကာလဝမ်းဗိုင်းရပ်စ်/ ဘက်တီးရီးယား အစာအိမ်အူရောင်ခြင်း
၃။ လတ်တလော ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော (သာမန်နှင့် အသင့်အတင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော)	AWD-MD	ရုတ်တရက် လတ်တလော ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောခြင်း နှင့် ရေဓာတ် အနည်းငယ် (သို့) အသင့်အတင့်ဆုံးရှုံးခြင်း နှင့် (± အော့အန် ခြင်း)	
၄။ စိုးရိမ်ဖွယ်အသားဝါရောဂါ လက္ခဏာ	A/S	လတ်တလော ရုတ်တရက် အသားဝါခြင်း (မျက်စိ သို့ အရေပြား ဝါခြင်း သို့ ဆီးအရောင်ရင့်ခြင်း) နှင့် ပြင်းထန်စွာ နေမကောင်းခြင်း (± အဖျားရှိခြင်း ၃၈° စင်တီဂရိတ်နှင့်အထက်)၊ နှင့် ဖြစ်စေနိုင်သော သိရှိပြီးသား အကြောင်းများမရှိခြင်း	အသည်းရောင်အသားဝါ ဗိုင်းရပ်စ်/ leptospirosis/ ဓါတုအဆိပ်
၅။ လတ်တလော ပြင်းထန် အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ပိုးဝင်ရောဂါ	SARI	လွန်ခဲ့သော (၇)ရက်အတွင်း လတ်တလော ပြင်းထန်စွာ နေမကောင်း ဖြစ်ခြင်း နှင့် <ul style="list-style-type: none"> ▪ အဖျားရှိခြင်း ၃၈° စင်တီဂရိတ်နှင့်အထက် ▪ ချောင်းဆိုးခြင်း နှင့် ▪ ဆေးရုံတက်ရန်လိုအပ်ခြင်း 	
၆။ တုပ်ကွေးအဖျားကဲ့သို့ ဖျားနာခြင်း	ILI	ရုတ်တရက် လက္ခဏာများ ဖြစ်ခြင်း နှင့် ဖော်ပြပါ လက္ခဏာ (၄)မျိုးမှ အနည်းဆုံး (၁)မျိုး - (၁) အဖျားရှိခြင်း (၂) ကိုက်လက် မအီမသာ ဖြစ်ခြင်း (၃) ခေါင်းကိုက်ခြင်း (၄) ကြွက်သား နာကျင် ကိုက်ခဲခြင်း နှင့် ဖော်ပြပါ အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ လက္ခဏာများမှ အမည်းဆုံး (၁)မျိုး - (၁) ချောင်းဆိုးခြင်း (၂) လည်ချောင်းနာခြင်း (၃) အသက်ရှူခက်ခဲခြင်း	
၇။ လတ်တလော အကြောသေ ပျော့ရွေ့ ရောဂါ (ပိုလီယို အကြော သေ ရောဂါ သံသယ)	AFP	အသက်(၁၅)နှစ်အောက်ကလေး လတ်တလော အကြောသေ ပျော့ရွေ့ခြင်း (သို့) ပိုလီယိုရောဂါဟု သံသယရှိပါက မည်သည့် အသက်အရွယ်ဖြစ်စေ အကြောသေနေမကောင်းဖြစ်ခြင်း	ပိုလီယိုအကြောသေ ရောဂါ၊ Guillain-Barre Syndrome၊ ထိခိုက်မိ၍ အာရုံကြော ရောင် ရမ်းခြင်း၊ Transverse Myelitis၊ အာရုံကြော ရောဂါ၊ electrolyte imbalance၊ ဗိုက်တာမင်ချို့တဲ့ ခြင်း
၈။ ဦးနှောက်အမြှေးရောင် သံသယ	SMN	ရုတ်တရက် အဖျားရှိခြင်း ၃၈° စင်တီဂရိတ်နှင့်အထက် နှင့် ဖော်ပြပါ လက္ခဏာများမှာ (၁)ခု - (၁) လည်တိုင် တောင့်တင်းခြင်း (၂) ငယ်ထိပ် ဖောင်းခြင်း (၃)နှစ်အောက်ကလေးများတွင် (၃) ကလေး နို့မစို့ခြင်းနှင့် ဂျီကျုခြင်း (၂)လအောက် ကလေး ငယ်များတွင် (၄) သတိမမှန်ခြင်း (၅) ကိုယ်ခန္ဓာတွင် အနီစက်များ အကွက်များ ပေါ်ခြင်း (၆) မော့ပန်းခြင်း (သို့) အားအင်မရှိခြင်း (၇) တက်ခြင်း <ul style="list-style-type: none"> ▪ ဖဲလအောက်နှင့် ဖဲနှစ်အထက်တွင် မည်သည့် အကြောဆွဲ၍ တက်ခြင်းမဆို ▪ ဖဲလမှ (၆)နှစ် အတွင်း ကြာရှည်စွာ နေရာကွက်၍ အကြော ဆွဲ၍ တက်ခြင်း ▪ (၂၄)နာရီအတွင်း (၂)ကြိမ်နှင့် အထက် တစ်ကိုယ်လုံး အကြော ဆွဲ၍ တက်ခြင်း 	ဘက်တီးရီးယား(သို့)ဗိုင်းရပ်စ် ကြောင့် ဦးနှောက် အမြှေးပါး ရောင်ခြင်း
၉။ သွေးလွန်တုပ်ကွေး သံသယ	DHF	လတ်တလော ထူးခြားသောလက္ခဏာမရှိဘဲ အဖျားရှိခြင်း၊ ၎င်းနောက် positive toumiquet test ဖြစ်ခြင်း နှင့်/သို့ သေးငယ်သော သို့ ကြီးမာသော သွေးယိုစိမ့်မှု ဖြစ်ခြင်း၊ သွေးရည်ကြည်ကျဆင်းခြင်း (1000,000/mm နှင့် အောက်) နှင့် သွေးပြစ်ခြင်း (Haematocrit 20% နှင့်အထက်) သို့ သွေးကြောမျှင်နံရံများ စိမ့်ဝင်နိုင်စွမ်း တက်လာသော လက္ခဏာများ သို့ အစာအိမ်-အူလမ်းကြောင်း သွေးယိုစိမ့်ခြင်းကဲ့သို့ ပြင်းထန်စွာ သွေးယိုစိမ့်ပြီးနောက် Haematocrit ကျဆင်းခြင်း	
၁၀။ အင်ပျဉ်၊ အနီကွက်ထွက်၍ ဖျားနာခြင်း	FWR	အင်ပျဉ်အနီကွက်များထွက်၍ အဖျားရှိခြင်း (သွေးကြောဆိုင်ရာ မဟုတ်)	
၁၁။ အတည်ပြုပြီး ငှက်ဖျားရောဂါ	CM	ဓာတ်ခွဲ သွေးစစ်ဆေးပြီး (သို့) သွေးစစ်ကိရိယာဖြင့် ငှက်ဖျား	

ရောဂါ/လက္ခဏာ	သင်္ကေတ	သတ်မှတ်ချက်	ရောဂါလက္ခဏာ/ဖြစ်နိုင်သော ရောဂါ
		ရောဂါ ရောဂါပိုး ရှိကြောင်း ဓါတ်ခွဲစစ်ဆေးမှု အတည်ပြုပြီး	
၁၂။ မွေးကင်းစ မေးခိုင်ရောဂါ	NNT	မွေးပြီး(၂)ရက်အတွင်း ပုံမှန် နို့စို့ခြင်း၊ ငိုခြင်း ရှိပြီး (၃)ရက်မှ (၂၈)ရက် အတွင်း နို့မစို့ နိုင်ဘဲ ကိုယ်ခန္ဓာ တောင့်တင်းခြင်း သို့ အကြောဆွဲ၍ တက်ခြင်း သို့ နှစ်မျိုးလုံး	
၁၃။ လတ်တလော ဦးနှောက်အမှေးရောင်ရမ်းခြင်း (ဗိုင်းရစ်ကြောင့်)	AES	လတ်တလော အဖျားရှိခြင်း နှင့် စိတ်အခြေအနေ ပြောင်းလဲသွားခြင်း (ဇဝေဇဝါဖြစ်ခြင်း၊ အချိန်နေရာ ရောထွေးနေခြင်း၊ စကား မပြောနိုင်ခြင်း) နှင့်/သို့ အကြောဆွဲ၍ တက်ခြင်း (အဖျားကြီး၍ တက်ခြင်းမပါ)	ဘက်တီးရီးယား (သို့) ဗိုင်းရစ်ကြောင့်ဖြစ်သော ဦးနှောက်အမှေးပါး ရောင်ခြင်း
၁၄။ ပုံမှန်မဟုတ် အစုလိုက် အပြုလိုက်ဖြစ်ပွားသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဖြစ်စဉ်များ	UCE	မည်သည့် အသစ်ထွက်ပေါ်လာသော ရောဂါ (သို့) အကြောင်းအရာ မသိရှိသော ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ဆိုင်ရာ ဖြစ်ရပ် (သို့) မျှော်မှန်းထားသည်ထက် အရေ အတွက်ပိုမိုများပြားသော အထူးသဖြင့် အစုလိုက် အပြုလိုက်ဖြစ်ပွားသော မည်သည့် ကူးစက်ရောဂါ မဆို (ဖြစ်ပွားသော လူနာများသည် အချိန် သို့ နေရာ တစ်စုတွင်း နီးစပ်ခြင်း၊ မိသားစု၊ ကျောင်း သို့ လုပ်ငန်းခွင်တွင် ၂ဦးနှင့်အထက်ဖြစ်ခြင်း)	
၁၅။ ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်း မပြုနိုင်သော သေဆုံးမှုများ	UED	မသိရှိသော (သို့) ရှာဖွေထောက်လှမ်းနိုင်ခြင်းမရှိသော အကြောင်း အရာကြောင့် သေဆုံးမှု	
၁၆။ ရောဂါစစ်မြစ်မသိရှိနိုင်ပဲ ဖျားနာခြင်း	FUO	ရောဂါဖြစ်စေသော အကြောင်းအရာ မသိရှိနိုင်ဘဲ ၃၈° စင်တီဂရိတ် နှင့်အထက် အဖျားရှိခြင်း (၄၈ နာရီအထက်)	

သတိပေးချက် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းဇယား

ရောဂါသတိပေးချက်များ (နေ့ရက်နှင့် အချိန်)	သတင်းပေးပို့သူ	သတင်းပေးပို့ခဲ့သော သတိပေးချက်	အသေးစိတ် သတိပေးချက် (ဖြစ်ပွားသူ၊ ဖြစ်ပွားရာဒေသ၊ စတင်ဖြစ်ပွားချိန်၊ ဖြစ်ပွားသူ အရေအတွက်၊ သေဆုံးမှုရှိ/မရှိ)	ဆောင်ရွက်ထားရှိမှု (ဆောင်ရွက်ထားရှိသူ၊ နေ့ရက်၊ အချိန်၊ လုပ်ဆောင်ချက်)	သတိပေးချက်အဆင့် (ဖြစ်ပွားဆဲ/ ဖြစ်ပွားမှုပြီးဆုံး)

သတိပေးချက်အတည်ပြုခြင်းနှင့် ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှု စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်

ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော သတိပေးချက် ပုံစံ (၄)မျိုး

(၁) သတိပေးချက် သတင်းပို့မှု မရှိခြင်း
ဥပမာ - သတိပေးချက်များအား အပတ်စဉ်သတင်းပို့ခြင်းတွင် တွေ့မြင်ရ သော် လည်း ဖျော်မှန်းထားသကဲ့သို့ ချက်ချင်းသတင်းပို့ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ ပုံမှန် ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးခြင်း တွင်လည်း ဤကဲ့သို့ သိရှိရနိုင်ပါသည်။
လုပ်ဆောင်နိုင်သော ဆောင်ရွက်ချက်
သတိပေးချက်များနှင့် ထုတ်ပြန်ထားသော အသိပေးရမည့် အဆင့်တို့အား သိရှိ နားလည်စေ/ သင်တန်းပေး ရပါမည်။
သတင်းပို့အစီရင်ခံသူ မဟုတ်သောသူများမှ EWARS တာဝန်ခံနှင့် ဆက်သွယ်နိုင် သည်ကို ရရှိစေရန် သတင်းဆက်သွယ်မှု လမ်းကြောင်းများအား စစ်ဆေးရပါမည်။

(၂) မှားယွင်းသော သတိပေးချက်အား အတည်ပြုခြင်း
ဥပမာ - ဝက်သက် သံသယဖြစ်စဉ်အား လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားထံမှ စာတို ရရှိခဲ့ပြီး ရောဂါအတည်ပြုရာတွင် ဝက်သက်ရောဂါမဟုတ်ဘဲ သီးခြား အခြေအနေ ရောဂါ ဖြစ်ပါသည်။
လုပ်ဆောင်နိုင်သော ဆောင်ရွက်ချက်
ကွင်းဆင်းပုံစံကြီးကြပ်ရာတွင် ရောဂါအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များအား ပြန်လည် သိရှိ နားလည်စေခြင်း၊ EWARS ဖြင့် အပြုသဘောဆောင် အကြောင်းပြန် ကြားခြင်း

(၃) သတိပေးချက် အတည်ပြုနိုင်ခြင်းနှင့် ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှုမဟုတ်ခြင်း
ဥပမာ - ကျန်းမာရေးဌာနတစ်ခုသည် ဦးနှောက်အမှားရောင်ခြင်း ဖြစ်ပွားမှုအား သတင်းပို့အစီရင်ခံပြီး အတည်ပြုခြင်းနှင့် ကွင်းဆင်း စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းများတွင် ကူးစက်ပျံ့နှံ့မှုဖြစ်ပွားခြင်း မရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။
လုပ်ဆောင်နိုင်သော ဆောင်ရွက်ချက်
ကြိုကြားဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသော ဦးနှောက်အမှားရောင်ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှု တစ်ခုသာဖြစ်ပြီး လူနာအား သင့်တော်သော ဆေးကုသမှု ပြုလုပ်ပေးခြင်းနှင့် ရောဂါဖြစ်ပွားသူ လူနာအသစ်တွေ့ရှိပါက ချက်ချင်းသတင်းပို့ခြင်း၊ EWARS ဖြင့် အပြုသဘောဆောင် အကြောင်းပြန်ကြားခြင်း

(၄) သတိပေးချက် အတည်ပြုနိုင်ခြင်း နှင့် ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှု ဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြုနိုင်ခြင်း
ဥပမာ - ကျန်းမာရေးဌာနမှ အရွယ်ရောက်ပြီးသူများအကြား ပြင်းထန်သော ရေခတ် ဆုံးရှုံးမှုနှင့် လတ်တလော ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ ဖြစ်ပွားသူ ပုံမှန်မဟုတ်သော အရေအတွက်အား သတင်းပေးပို့လာပါသည်။ ရောဂါဖြစ်ပွားမှု အတည်ပြုခြင်းနှင့် ကွင်းဆင်းစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းများတွင် ကာလဝမ်းရောဂါဖြစ်နိုင်သော ပြင်းထန် ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားခြင်း ဖြစ်စဉ်တစ်ခုဖြစ်သည်ဟု အတည်ပြု ပါသည်။
လုပ်ဆောင်နိုင်သော ဆောင်ရွက်ချက်
ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့မှု တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းလုပ်ငန်းများအား စတင် ဆောင်ရွက် ရပါမည်။ ရောဂါ အတည်ပြုခြင်းနှင့် ပဋိဇီဝဆေး တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်း တို့အတွက် ဓာတ်ခွဲခန်းနမူနာများရယူရပါမည်။

သတိပေးချက် အတည်ပြုခြင်း

ဖုန်းဆော်ခေါ်ဆိုမှု မေးမြန်းရန်-

- သတိပေးချက်/သတင်းအား မည်သူပေးပို့သနည်း (အသေးစိတ် ဆက်သွယ်ရန် အချက်များ)
- လူနာ/နေရာဒေသ/အချိန်
  - ဖြစ်ပွားသူနှင့် ဆေးဆုံးသူ အရေအတွက်
  - စတင်ဖြစ်ပွားသော လူနာ/ဆေးဆုံးသူ၏ အသက်၊ ကျား/မ၊ ဇီဝမြစ်
  - စတင်ဖြစ်ပွားချိန်/တွေ့ရှိကုသပေးချိန်
- ဆေးကုသပေးမှုနှင့်အကျိုးရလဒ်
- ရောဂါအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက် အသုံးပြုမှု နှင့် ရောဂါလက္ခဏာများအား စစ်ဆေးခြင်း
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတွင် ကူးစက်ထိခိုက်မှု
- အစုလိုက်ဖြစ်ပွားမှု (မိသားစု/ထိတွေ့သူ/ပထဝီအနေအထားအလိုက်)
- လက်ရှိအချိန်အထိ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှု
- ပြည်သူလူထု တုံ့ပြန်မှုများ

မှတ်ချက်- အထက်ပါအချက်များအားလုံးကို သတင်းပေးပို့သူသည် သိရှိနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ သို့သော် သတိပေးချက် မှားယွင်းခြင်း ဟုတ်/ မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ရာတွင် အကူအညီဖြစ်စေပြီး ကွင်းဆင်းစုံစမ်း စစ်ဆေးခြင်း လိုအပ်လာပါ က နားလည်သဘောပေါက်မှုအားလည်း အကူအညီဖြစ်စေ ပါမည်။

ကွင်းဆင်း စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း

- (၂၄)နာရီအတွင်း မြေပြင်ကွင်းဆင်းခြင်း
- ရောဂါဖြစ်ပွားသူများအား ဆေးပညာရှင်များနှင့် ပြန်လည်စစ်ဆေးခြင်း
- အစုလိုက်ဖြစ်ပွားသူများအား အချိန်မီ နေရာတွင်ပင် စစ်ဆေးခြင်း
- အိမ်တိုင်ရာရောက်သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း
- ဖြစ်ပွားသူလူနာအား စမ်းသပ်ခြင်း၊ ထိတွေ့မှုရှိသူများအား မေးမြန်းခြင်း
- ဆေးကုသမှု ရာဇဝင်အား မေးမြန်းခြင်း၊ ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု မှတ်တမ်းများအား ပြန်လည် စစ်ဆေးခြင်း
- လျင်မြန်သော ရောဂါ စစ်ဆေးမှုများအား ညွှန်းပြထား သည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း
- ဓာတ်ခွဲခန်းနမူနာများအား သင့်လျော်သော ကြားခံတွင် သိမ်းဆည်းခြင်း
- ရောဂါဖြစ်ပွားသူ စာရင်းပြုစုခြင်း
- လိုအပ်သလို ရောဂါ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း လွှမ်းမိုးနိုင်မှုအား ချဲ့ထွင်ခြင်း နှင့် သတင်းပို့ခြင်း အား တိုးမြှင့်ခြင်း

ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားမှု တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်း အစိတ်အပိုင်းများ-

- ကူးစက်ရောဂါဆိုင်ရာ သရုပ်ခွဲဖော်ထုတ်ခြင်း- စာရင်းပြုစုခြင်း၊ ဖြစ်ပွားမှုအား ဖော်ပြခြင်း၊ ပြန့်ပွားမှု မျဉ်းကွေး၊ သေဆုံးနှုန်း၊ ကူးစက် ပျံ့နှံ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော ယူဆချက်
- ဓာတ်ခွဲ အတည်ပြုခြင်း- ရောဂါထိန်းချုပ် ခြင်းလုပ်ငန်းများအား ဓာတ်ခွဲအဖြေ ရရှိသည် အထိ စောင့်ဆိုင်းမနေသင့်ပါ။ ပဋိဇီဝဆေး တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်း စစ်ဆေးခြင်းသည် လူနာအား ကုသရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။
- ကြိုတင် ကာကွယ်တားဆီးခြင်း- ဥပမာ- ကာကွယ်တားဆီးခြင်းဆိုင်ရာ လူထုအသိပေး စာများ၊ ထိတွေ့မှုရှိသူများအား ကြိုတင် ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံပေးခြင်း၊ လူထု စုစည်း ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ခြင်း
- ထိန်းချုပ်ခြင်း- ရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့မှုအား ဖြတ်တောက်ခြင်း၊ ရောဂါဖြစ်ပွားသူ လူနာ အား သီးခြားခွဲထုတ်ခြင်း/ကုသပေးခြင်း